

NÁRODNÍ INFORMAČNÍ A PORADENSKÉ STŘEDISKO
PRO KULTURU

KULTURA ČESKÉ REPUBLIKY V ČÍSLECH

VYBRANÉ ÚDAJE ZE STATISTICKÝCH ŠETŘENÍ

PRAHA 2009

nipos

WWW.NIPOS-MK.CZ

ÚVOD

Národní informační a poradenské středisko pro kulturu (NIPOS) je příspěvkovou organizací Ministerstva kultury a z jeho pověření zabezpečuje státní statistickou službu za oblast kultury.

Statistika kultury se zabývá zjišťováním údajů o činnosti kulturních subjektů zřizovaných orgány státní správy, kraji, obcemi a městy, občanskými sdruženími, obecně prospěšnými společnostmi, církví, podnikatelskými subjekty aj. na základě zákona č. 89/1995 Sb. o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

V předkládané brožuře jsou zveřejněny vybrané údaje za následující obory: divadlo, galerie, muzea a památníky, hvězdárny, planetária a astronomické pozorovatelny, veřejné knihovny, památkové objekty zpřístupněné za vstupné, neperiodické publikace a periodický tisk.

Uvedená data mají informativní charakter, neboť některé zpravodajské jednotky ještě neposkytly vyplněný statistický výkaz. Údaje ekonomické povahy jsou k dispozici pouze za subjekty veřejného sektoru, kulturní subjekty v soukromém sektoru je neposkytují.

KULTURA V ROCE 2008 VYBRANÉ ÚDAJE

	Divadla	Památky	Galerie	Muzea	Hvězdárny	Knihovny veřejné	Neperiodické publikace knihy - počet titulů	Periodický tisk noviny a časopisy počet titulů
Počet šetřených subjektů	126	277	45	365	45	5 437	18 520	1 737
Počet stálých zaměstnanců (přepočtený stav)	7 274	1 427	1 119	5 766	150	5 122	—	—
Počet počítačů připojených na internet	*	502	768	4 121	330	10 101	—	—
z toho přístupných veřejnosti	*	26	47	254	58	10 101	—	—
Vybrané vstupné	907 476 245	478 570 042	35 656 942	375 273 982	—	—	—	—

* Nebylo sledováno

Divadla (bez stagion)

	2008	2007	2006
Počet divadel	126	130	126
Počet stálých scén v provozu	142	144	145
Kapacita divadel (počet sedadel)	35 616	35 796	34 929
Počet divadelních souborů	144	141	137
Počet titulů v divadel- ním repertoáru	2 211	2 116	2 076
Počet premiér	602	582	604
Počet představení	24 942	25 785	24 888
Počet návštěvníků	5 456 760	5 448 242	5 134 276
Vybrané vstupné včetně některých soukromých divadel	907 476 245	808 820 427	770 749 398

TOP Divadla podle počtu diváků **

NÁRODNÍ DIVADLO, PRAHA
 NÁRODNÍ DIVADLO V BRNĚ
 MĚSTSKÉ DIVADLO BRNO
 STÁTNÍ OPERA PRAHA
 DIVADLO KALICH - HAMLET PRODUCTION, PRAHA
 NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ, OSTRAVA
 DIVADLO J. K. TYLA, PLZEŇ
 AGENTURA HARLEKÝN S.R.O., PRAHA
 DIVADLO NA VINOHRADECH, PRAHA
 JIHOČESKÉ DIVADLO, ČESKÉ BUDĚJOVICE
 MĚSTSKÁ DIVADLA PRAŽSKÁ, PRAHA
 HUDEBNÍ DIVADLO V KARLÍNĚ, PRAHA
 DOCELA VELKÉ DIVADLO, LITVÍNOV
 VÝCHODOČESKÉ DIVADLO, PARDUBICE
 MORAVSKÉ DIVADLO, OLMOUC

** Tento přehled je neúplný. Nejsou uvedena divadla, která neposkytla souhlas se zveřejněním individuálních údajů.

Památky zpřístupněné za vstupné (hrady, zámky a další objekty)

	2008	2007	2006
Počet památkových objektů	277	272	271
Počet návštěvníků	11 681 124	12 167 914	12 108 819
Počet zaměstnanců	1 427	1 335	1 183
Vybrané vstupné	478 570 042	467 383 557	341 583 864
Počet kulturních akcí	19 124	16 557	20 428

TOP Hrady a zámky podle počtu návštěvníků

PRAŽSKÝ HRAD, PRAHA
 STÁTNÍ HRAD A ZÁMEK ČESKÝ KRUMLOV
 STÁTNÍ ZÁMEK LEDNICE
 STÁTNÍ ZÁMEK HLUBOKÁ NAD VLTAVOU
 STÁTNÍ HRAD KARLŠTEJN
 ZÁMEK DĚTENICE
 STÁTNÍ ZÁMEK KONOPIŠTĚ
 ARCIBISKUPSKÝ PALÁC A ZAHRADY V KROMĚŘÍŽI
 SLEZSKOOSTRAVSKÝ HRAD
 STÁTNÍ ZÁMEK SYCHROV
 HRAD ČESKÝ ŠTERNBERK
 STÁTNÍ HRAD PERNŠTEJN
 STÁTNÍ ZÁMEK KOZEL
 STÁTNÍ HRAD TROSKY
 HRAD LOKET

Galerie (muzea výtvarných umění)

	2008	2007	2006
Počet galerií	45	45	43
Počet poboček	43	40	35
Počet výstavních sání	177	180	188
Počet expozic	98	93	93
Počet uspořádaných výstav	515	557	546
Počet návštěvníků expozic a výstav	1 574 834	1 783 891	1 647 046
Vybrané vstupné	35 656 942	40 777 571	40 799 417

TOP Galerie podle počtu návštěvníků

NÁRODNÍ GALERIE V PRAZE

MUZEUM UMĚNÍ OLMOUC

GALERIE ZDEŇKA BURIANA, DVŮR KRÁLOVÉ

MORAVSKÁ GALERIE V BRNĚ

GALERIE HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

UMĚLECKOPRŮMYSLOVÉ MUSEUM V PRAZE

STRAHOVSKÝ KLÁŠTER - OBRAZÁRNA - KNIHOVNA, PRAHA

GALERIE SLOVANSKÁ EPOPEJ ALFONSE MUCHY, MORAVSKÝ KRUMLOV

GALERIE MODERNÍHO UMĚNÍ V HRADCI KRÁLOVÉ

DŮM UMĚNÍ MĚSTA BRNA

GALERIE JOSEFA LIESLERA KADAŇ

GALERIE KLATOVY/KLENOVÁ

ALŠOVA JIHOČESKÁ GALERIE V HLUBOKÉ N. VLT.

GALERIE VÝTVARNÉHO UMĚNÍ V CHEBU

GALERIE VÝTVARNÉHO UMĚNÍ V OSTRAVĚ

Muzea a památníky

	2008	2007	2006
Počet muzeí	365	358	351
Počet poboček	250	244	258
Počet památníků	64	66	66
Počet expozic	1 848	1 720	1 700
Počet uspořádaných výstav	3 784	3 269	3 214
Počet návštěvníků expozic a výstav	9 392 850	8 574 976	8 116 125
Vybrané vstupné	375 273 982	207 206 434	166 775 023

TOP Muzea a památníky podle počtu návštěvníků

ŽIDOVSKÉ MUZEUM V PRAZE

NÁRODNÍ MUZEUM PRAHA

VALAŠSKÉ MUZEUM V PŘÍRODĚ V ROŽNOVĚ POD RADHOŠTĚM

PAMÁTNÍK TEREZÍN

MORAVSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM, BRNO

SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM, OPAVA

SLOVÁCKÉ MUZEUM V UHERSKÉM HRADIŠTI

MUZEUM MĚSTA BRNA

MUZEUM KOMENSKÉHO V PŘEROVĚ

HORNICKÉ MUZEUM PŘÍBRAM

ŠKODA AUTO MUZEUM, MLADÁ BOLESLAV

REGIONÁLNÍ MUZEUM V KOPŘIVNICI

KRAJSKÉ MUZEUM KARLOVARSKÉHO KRAJE, SOKOLOV

VLASTIVĚDNÉ MUZEUM DR. HOSTAŠE V KLATOVECH

MUZEUM HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Hvězdárny, planetária a astronomické pozorovatelny

	2008	2007	2006
Počet hvězdáren	45	48	49
Počet návštěvníků	531 702	540 915	529 905
Počet jednorázových vzdělávacích akcí	14 270	12 978	13 114
Počet návštěvníků jednorázových vzdělávacích akcí	476 962	477 593	468 095
Počet zájmových kroužků	83	91	80
Počet členů zájmových kroužků	950	907	915
Počet počítačů připojených na internet	330	283	285
z toho přístupných veřejnosti	58	31	28

TOP Hvězdárny, planetária a astronomické pozorovatelny podle počtu návštěvníků

HVĚZDÁRNA A PLANETÁRIUM H.M. PRAHY

HVĚZDÁRNA A PLANETÁRIUM M. KOPERNÍKA, BRNO

HVĚZDÁRNA A PLANETÁRIUM JOHANNA PALISY, OSTRAVA

HVĚZDÁRNA A PLANETÁRIUM V HRADCI KRÁLOVÉ

HVĚZDÁRNA A RADIOKLUB LÁZEŇSKÉHO MĚATA KARLOVY VARY

HVĚZDÁRNA A PLANETÁRIUM ČESKÉ BUDĚJOVICE S Pobočkou na KLETI

HVĚZDÁRNA A PLANETÁRIUM, PLZEŇ

HVĚZDÁRNA V ÚPICI, O. TRUTNOV

HVĚZDÁRNA VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ, O. VSETÍN

HVĚZDÁRNA V ROKYCANECHECH

LIDOVÁ HVĚZDÁRNA, PROSTĚJOV

HVĚZDÁRNA A PLANETÁRIUM, TEPLICE

HVĚZDÁRNA DK, UHERSKÝ BROD, O. UHERSKÉ HRADIŠTĚ

HVĚZDÁRNA VSETÍN

HVĚZDÁRNA VESELÍ NAD MORAVOU

Knihovny veřejné

	2008	2007	2006
Počet knihoven	5 437	5 533	5 662
z toho zřizovaných MK	2	2	2
zřizovaných kraji	13	13	13
knihovny s neprofesionálními pracovníky	4 648	4 749	4 877
Počet knihovních jednotek	62 696 258	62 303 632	61 888 447
Počet registrovaných čtenářů	1 443 813	1 458 468	1 475 623
Počet výpůjček	66 563 395	67 394 938	68 696 902
Prostředky na nákup knihovního fondu v Kč	365 515 942	296 710 472	319 384 100
Počet studijních míst	42 802	39 056	35 810
Počet PC pro uživatele	26 066	10 319	9 086
z toho napojených na internet	10 101	9 160	7 905
Počet zaměstnanců	5 122	5 174	5 154

TOP Knihovny základní s neprofesionálními pracovníky podle počtu výpůjček

MÍSTNÍ KNIHOVNA BATELOV

OBECNÍ KNIHOVNA KUNŽAK

MÍSTNÍ KNIHOVNA VE VALAŠSKÉ BYSTRICI

MÍSTNÍ LIDOVÁ KNIHOVNA V KOSTOMLATECH POD MILEŠOVKOU

OBECNÍ KNIHOVNA DUBLOVICE

MĚSTSKÁ KNIHOVNA SVÍTKOV

MÍSTNÍ KNIHOVNA VE STRÁŽI NAD NISOU

MÍSTNÍ KNIHOVNA VE VIDČI

OBECNÍ KNIHOVNA PALKOVICE

OBECNÍ KNIHOVNA V KOVÁŘSKÉ

OBECNÍ KNIHOVNA VELKÉ POŘÍČÍ

MÍSTNÍ KNIHOVNA KNĚŽPOLE

OBECNÍ KNIHOVNA NEZAMYSLICE

Neperiodické publikace knihy

	2008	2007	2006
Počet vydaných titulů celkem	18 520	18 029	17 019
z toho školních učebnic	575	369	352
dětských knih	1 385	1 187	1 290
vysokoškolských skript a VŠ učebnic	1 557	1 602	1 572
Podle jazyka vydání česky	16 100	15 624	14 832
anglicky	751	803	675
německy	104	132	122
slovensky	180	114	104

TOP Knihy vydané podle tématiky

LITERÁRNÍ TEXTY

HISTORIE, BIOGRAFIE

ŠKOLSTVÍ, PEDAGOGIKA, VOLNÝ ČAS

STROJÍRENSTVÍ, TECHNOLOGIE, STAVEBNICTVÍ, OBCHOD A ŘEMESLA

POLITIKA, EKONOMIE

PŘÁVO, VEŘEJNÁ SPRÁVA, SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ A SOCIÁLNÍ PÉČE,
POJIŠŤOVNICTVÍ

LÉKAŘSKÉ VĚDY, ZDRAVOTNICTVÍ

PŘÍRODNÍ VĚDY

MATEMATIKA

FILOLOGIE, JAZYKY, JAZYKOVĚDA

VŠEOBECNOSTI

Periodický tisk noviny a časopisy

	2008	2007	2006
Počet titulů novin	1 737	1 511	1 589
z toho deníků (vydávané alespoň 4x týdně)	126	118	165
ostatních novin	1 611	1 380	1 424
vydávanych 2 - 3x týdně	5	4	9
1x týdně	100	101	110
méně často	1 506	1 288	1 305
Počet titulů časopisů	3 950	3 436	3 243
z toho pro širokou veřejnost	2 170	1 888	1 802
pro specifické skupiny čtenářů	1 780	1 548	1 441
Podle jazyka vydání			
česky	3 743	3 218	3 023
anglicky	148	158	152

TOP Časopisy podle tematických skupin

ODBORNÉ REVUE (TECHNICKÉ PRO VĚDU A VÝZKUM APOD.)

PRO ŽENY, MUŽE A RODINU

POLITICKÉ, FILOZOFICKÉ, NÁBOŽENSKÉ A KULTURNÍ

CESTOVNÍ RUCH, VOLNÝ ČAS A SPORT

PODNIKOVÉ ČASOPISY

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

ČASOPISY ODBORŮ, POLITICKÝCH STRAN, SDRUŽENÍ ATD.

POPULÁRNĚ VĚDECKÉ A TECHNICKÉ

ILUSTROVANÉ, INFORMAČNÍ A REPORTÁŽNÍ

POPULÁRNĚ HISTORICKÉ A ZEMĚPISNÉ

ROZHLASOVÉ, TELEVIZNÍ A FILMOVÉ

ČASOPISY DOBROČINNÝCH ORGANIZACÍ

BULLETINY FARNOSTÍ

NÁRODNÍ INFORMAČNÍ A PORADENSKÉ

STŘEDISKO PRO KULTURU • příspěvková organizace ministerstva kultury má dnes víc než stoletou historii. Jejím prvním předchůdcem byl Svaz osvětový, založený v roce 1905, následoval Masarykův lidovýchovný ústav, Osvětový ústav a Ústřední dům lidové umělecké tvořivosti v roce 1972 sloučené do Ústavu pro kulturně výchovnou činnost. Dnešní NIPOS byl zřízen rozhodnutím ministra kultury k 1.1. 1991.

Základním posláním NIPOS je podpora rozvoje kultury, především rozvoje kulturněspolečenských a tvůrčích aktivit občanů v místech a regionech, se zřetelem k oblasti neprofesionálních uměleckých aktivit a k veřejnému užití autorských děl, poskytování informačních služeb a odborných konzultací orgánům a pracovníkům územní samosprávy, státní správy, občanských sdružení, právnickým i fyzickým osobám a dalším subjektům, působícím v místní a regionální kultuře, a to na základě soustavného vytěžování teoretických a praktických poznatků z analytické a výzkumné činnosti v oblasti kultury, z vlastního výzkumu a s využitím odborných znalostí z různých oborů umělecké činnosti.

Odborná činnost NIPOS je zaměřena rovněž na získávání a analýzu poznatků o obecné úloze a postavení veřejných služeb kultury v sociálně-ekonomickém rozvoji regionů.

NIPOS je odborným pracovištěm pro rozvoj neprofesionálních uměleckých aktivit a estetické výchovy dětí, mládeže a dospělých a další vzdělávání ve vybraných uměleckých oborech. Zejména v této oblasti navazuje mezinárodní kontakty včetně mezinárodních nevládních organizací.

Z pověření MK je řešitelem rezortní státní statistické služby.

NIPOS se skládá ze čtyř odborných útvarů.

útvár pro neprofesionální umělecké aktivity

www.artama.cz

- Odborný garant a spoluřadatel celostátních přehlídek a festivalů
- Řešitel projektů v oblasti výzkumu společenských věd
- Konzultant v jednotlivých uměleckých oborech:
  - dětské estetické aktivity
  - divadelní obory
  - foto a film
  - hudební a taneční obory
- Vydavatel odborných publikací a periodik
- Pořadatel odborných seminářů a dílen
- Zpracovatel odborných expertiz
- Tvůrce databáze českého amatérského divadla:

www.amaterskedivadlo.cz

Centrum informací a statistik kultury

- Garant státní statistické služby za oblast kultury
- Zpracovatel statistiky oborů: audiovizuální díla, divadla, galerie, muzea a památníky, hudební soubory, hvězdárny, planetária a astronomické pozorovatelný, veřejné knihovny, památkové objekty zpřístupněné za vstupné, výstavní činnost v oblasti profesionálního výtvarného umění a architektury, neperiodické publikace a periodický tisk
- Tvůrce databází úřadů a kulturních subjektů zřizovaných orgány státní správy, kraji, obcemi a městy, nestátními neziskovými organizacemi a podnikatelskými subjekty
- Poskytovatel statistických dat a informací z budovaných databází
- Veřejná knihovna se specializovaným fondem zaměřeným na teorii a legislativu kultury, sociologii, psychologii, historii, ekonomii a amatérské umění

útvár se specializací na ekonomiku a právní normy v oblasti kultury

- zajišťuje odborný servis pro:
  - knihovny, muzea, galerie, kulturní domy, osvětové besedy atd.,
  - obce, města, kraje a jimi zřizované příspěvkové organizace,
  - občanská sdružení a individuální uživatele
- poskytuje individuální odborné konzultace
- zpracovává odborné expertizy
- zpracovává a publikuje výzkumné studie
- pořádá vzdělávací akce
- zpracovává a publikuje data o financování kultury
- analyzuje financování kultury z veřejných rozpočtů
- vytváří specializované databáze
- je zapojen do Programu obnovy venkova
- se podílí na Strategii udržitelného rozvoje
- monitoruje podporu kultury v Evropské unii
- vyhledává a publikuje informace užitečné pro kulturu
- zpracovává koncepce a projekty rozvoje kultury

místní kultura

útvár vydávající internetový časopis

- vytváří internetový magazín pro kulturní život v místech a regionech
- zpracovává, vyhledává a publikuje články, komentáře, zprávy, obecné studie, zajímavosti, projekty, inspirace a názory

www.mistnikultura.cz

Vybrané publikace NIPOS

PÓDIA Z KRABIČKY • *Nesoustavné nahlédnutí do historie malých neprofesionálních scén 60. let 20. století. (včetně 5 CD)*

DIVADLA SVÍTÍCÍ DO TMY • *Nesoustavné nahlédnutí do historie malých neprofesionálních scén 70. let 20. století.*

DIVADLA SVÍTÍCÍ DO TMY II • *Nesoustavné nahlédnutí do historie malých autorských neprofesionálních scén 80. let 20. století.*

HERECKÉ TECHNIKY A ZDROJE HERECKÉ TVORBY
Příručka pro adepty a studenty herectví • Václav Martinec

MALÝM ZPĚVÁČKŮM • *Sborník písní pro menší děti (noty)*

VZPOMÍNKY NA JARMILU JEŘÁBKOVOU A NA JARMILU KRÖSCHLOVOU • *jedenáct dopisů Bohunce a Libuše*
Libuše Kurková a Bohumíra Cveklová

OBRAZ JAKO DIALOG S ČASEM • *Zamýšlení nad fotografováním* • Alexander a Ludvík Baranovi

OSVĚTOU K SVOBODĚ • *Jedna z cest české kultury k současnosti* • Zdeněk Jírový

STATISTIKA KULTURY 2007 • *Základní statistické údaje o kultuře v České republice.*

EŠČE SI ZAZPÍVÁM • *15 lidových písní z Čech a Moravy v úpravě pro školní pěvecké sbory (noty)* • Jan Málek

---

NIPOS

Blanická 4, POB 12 • 120 21 Praha 2

Tel.: 221 507 900 • Fax: 221 507 929

objednávky na www.nipos-mk.cz/vydavame

e-mail • nipos@nipos-mk.cz

WWW.NIPOS-MK.CZ

NÁRODNÍ INFORMAČNÍ
A PORADENSKÉ STŘEDISKO
PRO KULTURU

BLANICKÁ 4, P. O. Box 12
120 21 PRAHA 2
TEL.: 221 507 900
E-MAIL: NIPOS@NIPOS-MK.CZ

NIPOS 2009